

6. MARDİN BİENALİ

INVITED: “MÜŞTEREK/ UNIFIED”

METİN: EBRU NALAN SÜLÜN

6. Mardin Bienali, "*Daha Uzaklara...*" temasıyla, toplumsal ve kültürel sorunlar üzerine derinlemesine bir sorgulama sunuyor. Küreselleşme, teknolojik dönüşümler ve sosyal değişimler ışığında, daha adil ve özgür bir dünya için sanatsal çözümler arıyor. Post-kolonyal, feminist ve de-kolonyal perspektiflerden ırkçılığa karşı mücadeleyi ve "birlikte var olma"yı ele alıyor. Bienal, sanatı toplumsal değişimin ve dönüşümün bir aracı olarak görüyor ve bu yolla insanın potansiyelini keşfetmeyi amaçlıyor.

Küratör metninden bir alıntı:

“... Bizim özgürlüklerimize set koyan yoğunlaşmaların bizi sarmalayan yapısından çıkma ihtimallerini bulmak ve toplumların küreselleşmiş geçmişine bakmak üzere nereye doğru bakışımızı çevirebiliriz?...Aşmış olduğunu düşündüğümüz, bizi kısıktırak yakalayan açık kafeslerin içindeki yeniden kimlikçi hale giren bir dönemden geçmekteyiz. Doğaya, kültüre (antroposen ve kapitalosen), bitkilere, hayvanlara ve başka insanlara, etnisitelere, milletlere, sınıflara, bölgelere post-kolonyal ve feminist, kesişimsel, de-kolonyal yapıbozum bağlamında ırkçılığa karşı mücadeleyi nasıl “birlikte var olma haline çevirebiliriz? Hiç birini yadsımadan ve sürekli bir şekilde bunlarla mücadeleyi sürdürerek bu sorunların üzerinden, nasıl bıkmadan ve mücadeleyi bırakmadan geçerek, bunları aşabiliriz ve daha “uzakları” hayal etmeyi öğörebiliriz ?...” ALİ AKAY

5.Mardin Bienali, bienal kapsamında bir grup sanatçıyı “INVITED” sergisinde özgür bir kavramsal yaklaşım ile konuk etmişti. 5. Mardin Bienali’nde ilk sergisini gerçekleştiren “Invited” a dair 2022’de kaleme aldığım eleştiri metnimde şu ifadeleri kullanmıştım:

“...Bu bienalin dikkat çeken önemli yeniliklerinden birisi de bienal içerisinde gerçekleşen ‘Invited’ sergisi. Bienal süresince gezilebilecek ‘Invited’ ta çağdaş sanatın bildik statü ve görevlerinin dışında özerk bir yol, sergi yapma biçimi araştırılarak bienalin ana sergisiyle dost ve paylaşımcı, sürdürülebilir bir sergi modeli deneye açılıyor”¹.

Ali Akay’ın küratörlüğünde gerçekleşen 6. Mardin Bienali’nde bu yıl ikinci kez gerçekleşen ‘Invited’ bienal teması ile diyalog halinde kalarak paylaşımcı, sürdürülebilir “Müşterek” bir sergi modelini izleyenlerle buluşturmaya devam edecek.

“Invited: Müşterek/ Unified”; Mardin’in tarihi ve kültürel mirası ile güneş ışığının estetik, bilimsel ve metaforik imkanlarının kesişim noktasından ilham alırken aynı zamanda mekân ve zamanın, tarih ve kent ekolojisinin kesişimi üzerinden yeni bir diyalog yaşatmayı da öneriyor. Bu öneride düşündürmeyi, ilişki estetik bağlamında etkileşimi ve izleyen ile katılımcılığı öncelerken düşündürmeyi de odağına yerleştiriyor.

“INVITED” bu yıl “Invited: Müşterek/ Unified” başlığı ile bienal küratörü Ali Akay’ın izleyenlere yönelttiği “... Hiç birini yadsımadan ve sürekli bir şekilde bunlarla mücadeleyi sürdürerek bu sorunların üzerinden, nasıl bıkmadan ve mücadeleyi bırakmadan geçerek, bunları

¹ <https://www.unlimitedrag.com/post/bir-milat-misali-bienal-den-sonra-mardin> (Erişim tarihi: 18.04.2024).

aşabiliriz ve daha “uzakları” hayal etmeyi öngörebiliriz ?... Özellikle dünyasal güncel durumdan nasıl çıkabiliriz ve canlılar arasında “müzakereci bir demokrasiyi” (insani olduğu kadar diğer canlıları da bir “Şeylerin Parlamentosu” fikrinde) nasıl iletişime sokabiliriz?...” sorularına yanıt arayacak ve serginin odaklandığı ve ismini de şekillendiren ana eksen; “Müşterek” olma haline, yani “ortaklaşa, el birliğiyle yapılan/ kullanılan” a dair bakış açıları inşa etmeye odaklanacak.

Eserler bu odaklanma sürecinde; küratör Ali Akay’ın sorduğu tüm sorulara temelde tek bir cevap veriyor: Müşterek olmayı becerme, başarma, deneme, deneyimleme, deneyimletme, geçmiş öğrenme, güne/ gökyüzüne/kente bakma, geçmiş ile bugünü müşterek düşünme, geleceği ön görme ve belki kuşkulama, düşünme, endişelenme...

Sergi; bu arayış ve önerisinde, kentin en eski çağlarına inen tarihsel sürecin ortak unsurları, bölgenin doğaya-coğrafyaya-inanca-dine-dile konumlanan ve bu unsurları konumlandırın/şekillendiren/ayrıştıran etnolojik, epistemolojik yapısının derinliğine inmeyi, tüm bunları hatırlatmayı ve deneyimlemeyi/deneyimletmeyi önceliyor.

Sergide; Ahmet Rüstem Ekici- Hakan Sorar/ Cansu Sönmez/ Mehmet Çimen’in sergi alanları, ele alınan perspektiflere bakış açıları, bağlamları, birbiri ile kaynaşan geleneksel/ en yeni üretim mecraları da tüm bu “Müşterek Olma” bağlamını refere etmeyi amaçlıyor. İzlenecek, deneyimlenecek, duyulacak, hissedilecek tüm eserler seçilen malzemeler, üretim yöntemlerinde de tam bu nedenle birleşiyor. “Anakronik” bir yaklaşımla seçilen malzemeler üretim süreçleri ve yöntemleri ile de bu sergi müşterekliği öneriyor.

Bu amaç/ tartışma alanı için “EXIT” sanat kolektifi ana mekânının seçilmiş olması da bu bağlamda sergi teması ile bütünleniyor. **Seçkin ACAR ve Mehmet ÇİMEN** tarafından kurulan ve “**Invited: Müşterek/ Unified**” sergisi ile ilk sergilerini deneyimleyen “EXIT” kolektifi, serginin ardından da Mardin’de kolektif-bağımsız bir sanat alanı olmayı hedefliyor. Mardin’in mekân olarak bu denli fiziki ve geniş alana yayılan ilk kolektif sanat alanı olma özelliği de taşıyacak olan “EXIT” kolektifi, mekânın varlık anlamı bağlamında da sergi ile diyalog kuruyor.

“**Invited: Müşterek/ Unified**”; izlerin, güneşin, ışığın, tüm bunlara göre konumlanan mimarinin insan deneyimi üzerindeki etkilerini sorgularken, mekânın sosyal ve tarihsel boyutlarını derinlemesine inceleyerek, “*birlikte var olma hali*” üzerine çağdaş tartışmaları teşvik ediyor. Sanatçılar, güneş ışığının potansiyelini keşfederken, doğa ve teknolojinin birleşiminden doğan eserlerle, sanat tarihi ve teorisi alanında yeni referans noktaları oluşturarak, çok boyutlu-kolektif bir üretim süreci içerisinde oluşturduğumuz çalışma sürecinde, “**Invited: Müşterek/ Unified**” ile açılışı gerçekleşecek olan **EXİT** bağımsız sanat alanında bu deneyimi yaşatmaya davet ediyor.

Kuruluş misyonunda da var olan “**bilginin ve kültür-sanat üretiminin sürdürülebilirliği için buradayız**” bakış açısı ile kurulan **Bor Sanat**, özellikle bağımsız sanatçılara, bağımsız sanat yayıncılarına, sanatçı kolektiflerine destek vermeyi önemseyen misyonu ile dikkat çekmekte.

“**INVITED**”, bu yıl **Bor Holding** tarafından 2023 yılında kurulan **Bor Sanat**’ın katkıları ile gerçekleşiyor. Bağımsız bir sanat alanına destek vermeyi kuruluş misyonu nedeniyle özellikle tercih eden **Bor Sanat**; “**Invited: Müşterek/ Unified**”; yoluyla Mardin’de artık faaliyetler gerçekleştirecek bir kolektif sanat alanına katkı sunması ve bu süreci başlatan ilk sergiye destek vermesi nedeniyle de “**EXIT**” ile **müşterek** ve önemli bir adım atmış oluyor.

Sergide periyodik aralıklarla gerekleŖecek atölyeler yoluyla sanatçılar üretimlerinde kullandıkları ileri teknoloji yöntemleri dahil tüm üretim yöntemlerini sergi bağlamını da referanslayan bir yaklaşımla katılımcılara öğreterek sergi paralelinde yeni üretimlerin gerçekleşmesini de destekleyecekler.

“EXIT” in yerel-ulusal-uluslararası alanda üreten sanatçıların, sanat ortamının, özellikle genç ve çocukların kültür-sanat üretimine/düşünce dünyasına katılımcı olabileceği, ortak üretimlerin sağlanabileceği bir sanat alanı olması dileğiyle...